

TYMCZASOWA INSTRUKCJA ostrzegania i alarmowania ludności cywilnej o zagrożeniu uderzeniami z powietrza (część cywilna)

Instrukcja wynika z uruchomienia procedury operacyjnej **SPO-13 Ostrzeganie i alarmowanie wojsk oraz ludności cywilnej o zagrożeniu uderzeniami z powietrza**, ujętej w Krajowym Planie Zarządzania Kryzysowego. Stanowi suplement do *Instrukcji funkcjonowania systemu powszechnego ostrzegania wojsk oraz ludności cywilnej o zagrożeniu uderzeniami z powietrza (część wojskowa)*.

Potencjalne zagrożenie lub zagrożenie uderzeniami z powietrza

1. **Dyżurna Zmiana Bojowa Centrum Operacji Powietrznych Dowództwa Komponentu Powietrznego (DZB COP-DKP)** przekazuje do **Służby Dyżurnej RCB (SD RCB)** komunikat o zagrożeniu i konieczności uruchomienia systemu łączności trankingowej TETRA oraz urządzeń KF radiowej sieci ostrzegania na przewidywanym obszarze zagrożenia. Wskazywanym obszarem zagrożenia jest jedno lub więcej województw.
Środki łączności: telefonicznie oraz poprzez niejawny system teleinformatyczny (MILNET-Z).
2. **SD RCB:**
 - a) przekazuje **dyżurnemu Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego (WCZK)** oraz do wiadomości **służby dyżurnej stanowiska kierowania KW Państwowej Straży Pożarnej (SD SK KW PSP)** komunikat: „**Uwaga! Prawdopodobne zagrożenie z powietrza! Włączyć odbiorniki radiowej sieci ostrzegania!**”
lub
„**Uwaga! Zagrożenie z powietrza! Włączyć odbiorniki radiowej sieci ostrzegania!**”
Środki łączności: telefonicznie lub SMS – WCZK i KW PSP, e-mail – WCZK i KW PSP.
 - b) informuje **CZK** oraz **wyznaczone punkty kontaktowe ministrów/kierowników urzędów centralnych/wybranych podmiotów administracji państwowej** o zagrożeniu (w tym Komendy Głównej Policji – KGP i Komendy Głównej Straży Granicznej – KG SG, Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej – KG PSP, Służby Ochrony Państwa – SOP).
Środki łączności: e-mail.
 - c) informuje **DZB COP-DKP** o przekazanym poleceniu uruchomienia systemu łączności trankingowej TETRA oraz odbiorników KF radiowej sieci ostrzegania na zagrożonym obszarze.
Środki łączności: telefonicznie.
3. **Dyżurny WCZK** potwierdza **SD RCB** otrzymanie komunikatu.
Środki łączności: e-mail.
4. **Dyżurny SK KW PSP** potwierdza **właściwemu WCZK** otrzymanie komunikatu.
Środki łączności: e-mail.
5. **Dyżurny WCZK:**
 - a) przekazuje powyższą informację do **Powiatowych Centrów Zarządzania Kryzysowego (PCZK)** i **Miejskich Centrów Zarządzania Kryzysowego (MCKZ)**, których dotyczy zagrożenie.
Środki łączności: wykorzystywane w bieżących kontaktach pomiędzy WCZK, PCZK i MCZK (SMS, e-mail).
 - b) przekazuje powyższą informację do **SD SK Komendanta Wojewódzkiego PSP**.
Środki łączności: droga radiowa, przy wykorzystaniu kanału wojewody.

Komentarz: powyższe skutkuje uruchomieniem systemu łączności trunkingowej TETRA oraz odbiorników KF radiowej sieci ostrzegania z poziomu urzędu wojewódzkiego, a także systemu łączności trunkingowej TETRA z pozycji SK KW PSP;

natomiast z poziomu urzędu powiatowego odbiorników KF radiowej sieci ostrzegania.

Przez cały okres zagrożenia wojskowe ośrodki ostrzegania rozpowszechniają w swoim rejonie odpowiedzialności komunikat o zagrożeniu z powietrza z wykorzystaniem radiowej sieci ostrzegania KF oraz TETRA. Ww. komunikat przekazywany jest w sieci radiowej, w szczególności na obszar zagrożony. Treść komunikatu podawana jest w formie hasłowej i zawiera między innymi kryptonim zagrożonego sektora (grupa województw), kryptonim zagrożonego rejonu (grupa powiatów z danego województwa), hasło typu zagrożenia z powietrza (np. zagrożenie natychmiastowe – GROM lub zagrożenie z wyprzedzeniem nie mniejszym niż 5-7 minut – FALA) oraz hasło rodzaju zagrożenia (np. nalot pojedynczych samolotów, bezałogowe statki powietrzne, niezidentyfikowane środki napadu powietrznego).

6. **Dyżurny SK KW PSP** przekazuje powyższą informację do stanowisk kierowania: KP PSP, KM PSP, których dotyczy zagrożenie.

Środki łączności: droga radiowa, przy wykorzystaniu kanału wojewódzkiego PSP.

Komentarz: powyższe skutkuje prowadzeniem wzmożonego nasłuchu przez Służbę Dyżurną SK KW PSP za pośrednictwem systemu łączności trunkingowej TETRA i na kanale wojewody oraz prowadzeniem nasłuchu przez służbę dyżurną SK KP PSP i SK KM PSP na kanale wojewódzkim PSP.

ZAGROŻENIE NATYCHMIASTOWE LUB Z WYPRZEDZENIEM 5-7 MINUT GROM/FALA

7. **Dyżurny WCZK** w przypadku odebrania, w wyniku nasłuchu radiowej sieci ostrzegania (TETRA lub KF), komunikatu GROM lub FALA:

- a) **natychmiast** uruchamia procedurę alarmowania ludności cywilnej na terenie województwa poprzez ogłoszenie alarmu, w szczególności z wykorzystaniem systemu syren alarmowych, będących w dyspozycji wojewody, a dodatkowo poprzez inne dostępne środki komunikacji np. aplikacja Regionalny System Ostrzegania (RSO), lokalne ośrodki radiowe i telewizyjne, urządzenia rozgłoszeniowe stacjonarne i na pojazdach.

Środki łączności: urządzenia łączności trunkingowej TETRA lub odbiorniki KF radiowej sieci ostrzegania.

- b) informuje **PCZK** i **MCZK** o potrzebie ogłoszenia alarmu, w szczególności z wykorzystaniem systemu syren alarmowych, będących w dyspozycji starosty powiatowego lub prezydenta miasta (w przypadku posiadania tego typu urządzeń na terenie powiatu lub miasta na prawach powiatu), bądź poprzez inne dostępne środki komunikacji.

Środki łączności: system wykorzystywany do bieżących kontaktów pomiędzy WCZK, a PCZK i MCZK (SMS, e-mail, łączność radiowa).

- c) uruchamia procedurę alarmowania ludności cywilnej poprzez **SD SK KW PSP**, przekazując dyspozycję wojewody o uruchomieniu syren alarmowych na terenie zagrożonych powiatów, będących w dyspozycji Komendantów Powiatowych lub Miejskich PSP.

Środki łączności: droga radiowa, przy wykorzystaniu kanału wojewody.

- d) informuje pozostałe **służby wojewódzkiego systemu ratowniczego** o zagrożeniu (Państwowe Ratownictwo Medyczne – PRM, Policja i inne).

Środki łączności: system łączności przewidziany do realizacji tego zadania przez dyżurnego WCZK (zgodnie z zadaniami określonymi w procedurze SPO-13).

8. **Dyżurny PCZK lub MCZK** w przypadku odebrania, w wyniku nasłuchu radiowej sieci ostrzegania KF, komunikatu GROM lub FALA **natychmiast uruchamia procedurę alarmowania ludności cywilnej** na terenie powiatu poprzez ogłoszenie alarmu, w szczególności z wykorzystaniem systemu syren alarmowych lub innych dostępnych środków komunikacji.

Środki łączności: odbiorniki KF radiowej sieci ostrzegania.

9. **Dyżurny SK KW PSP** po otrzymaniu dyspozycji o potrzebie uruchomienia syren alarmowych, przekazuje ją do właściwego terytorialnie dyżurnego SK KP PSP i SK KM PSP, który uruchamia syreny będące w dyspozycji PSP oraz starosty powiatowego lub prezydenta miasta (w przypadku posiadania takich możliwości).

Środki łączności: droga radiowa, przy wykorzystaniu sieci wojewódzkiej PSP oraz w razie konieczności e-mail/telefonicznie.

Komentarz: Działanie na poziomie powiatowym wymaga zawarcia porozumienia pomiędzy starostą/prezydentem miasta na prawach powiatu, a komendantem powiatowym (miejskim) PSP.

10. **Służba Dyżurna RCB** w przypadku odebrania komunikatu GROM lub FALA, zarówno w wyniku nasłuchu systemu łączności trunkingowej TETRA, jak i poprzez niejawną system teleinformatyczny:

- a) rozkodowuje komunikat poprzez dedykowaną do tego celu aplikację, ustalając rejon, typ oraz rodzaj zagrożenia.

Środki łączności: telefonicznie oraz poprzez niejawną system teleinformatyczny (MILNET-Z).

- b) przekazuje do **WCZK, PCZK, MCZK, stanowisk kierowania: KW PSP, KP PSP, KM PSP**, których dotyczy zagrożenie oraz **CZK, wyznaczonych punktów kontaktowych ministrów/kierowników urzędów centralnych/wybranych podmiotów administracji państwowej**, w tym do wiadomości **KG PSP, KGP, KG SG, SOP** wiadomość:

„UWAGA! Natychmiastowe zagrożenie atakiem z powietrza. Uruchom procedurę alarmowania ludności cywilnej na terenie powiatu poprzez OGŁOSZENIE ALARMU”.

Środki łączności: e-mail.

- c) wysyła Alert RCB na zagrożony obszar (zgodnie z uproszczoną procedurą w tym zakresie).

Środki łączności: telefonia komórkowa.

- d) przekazuje do Polskiego Radia S.A., Telewizji Polskiej S.A. i Polskiej Agencji Prasowej treść komunikatu o zagrożeniu wraz z podaniem obszaru jego występowania, który następnie zostaje umieszczony w środkach masowego przekazu.

Środki łączności: e-mail, a w przypadku braku potwierdzenia – telefonicznie.

- e) po wysłaniu Alertu RCB przekazuje informację do *grupy VIP* (w tym kierownictwo MSWiA, KPRM) o zagrożeniu wraz z podaniem obszaru.

Środki łączności: SMS.

11. **Dyżurny: WCZK, PCZK, MCZK, stanowisk kierowania: KP PSP, KM PSP** po otrzymaniu komunikatu o zagrożeniu z RCB, uruchamia procedurę alarmowania ludności cywilnej poprzez ogłoszenie alarmu, zgodnie z punktami 7, 8 i 9 niniejszej instrukcji (w zakresie swojej właściwości).

Uwaga: opisane zadanie jest realizowane, jeżeli nie zostało wykonane na etapie opisanym w pkt. 7,8,9.

12. **Dyżurny PCZK i MCZK** po ogłoszeniu alarmu informuje o tym fakcie właściwego terytorialnie dyżurnego WCZK.

Środki łączności: wykorzystywane w bieżących kontaktach pomiędzy WCZK, a PCZK i MCZK (SMS, e-mail).

13. **Dyżurny WCZK w porozumieniu z SD SK KW PSP oraz PCZK** przekazuje do **SD RCB** zbiorczy wykaz powiatów, na terenie których zostały uruchomione syreny wraz z podaniem czasu ich uruchomienia.

Środki łączności: e-mail.

ODWOŁANIE ALARMU

14. **Dyżurny WCZK lub PCZK lub MCZK** w przypadku odebrania, w wyniku nasłuchu, komunikatu o odwołaniu alarmu podejmuje czynności związane z jego odwołaniem, poprzez uruchomienie systemu syren alarmowych lub inne dostępne środki komunikacji.

Środki łączności: system łączności trunkingowej TETRA lub odbiorniki KF radiowej sieci ostrzegania.

15. **Dyżurny WCZK** w przypadku odebrania komunikatu o odwołaniu alarmu informuje o tym fakcie **SD SK KW PSP**, która przekazuje powyższą informację do właściwych terytorialnie **SK KP PSP** i **SK KM PSP**, które z kolei uruchamiają syreny alarmowe, będące w dyspozycji PSP oraz starosty powiatowego lub prezydenta miasta (w przypadku posiadania takich możliwości).

Środki łączności: droga radiowa, przy wykorzystaniu kanału wojewody w relacji WCZK-SK KW PSP oraz drogą radiową, przy wykorzystaniu kanału wojewódzkiego PSP w relacji SK KW PSP – SK KM/P PSP.

16. **SD RCB:**

- a) **Na wniosek DZB COP-DKP** przekazuje do **WCZK, PCZK i MCZK i stanowisk kierowania KW PSP, KP PSP, KM PSP** komunikat: *"Uwaga. Zagrożenie z powietrza odwołane. Wyłączyć odbiorniki radiowej sieci ostrzegania."*, nakazujący wyłączenie systemu łączności trunkingowej TETRA oraz odbiorników KF radiowej sieci ostrzegania, a także uruchomienie syren alarmowych odwołujących zagrożenie. Ponadto informuje o odwołaniu zagrożenia: CZK oraz wyznaczone punkty kontaktowe ministrów/kierowników urzędów centralnych/wybranych podmiotów administracji państwowej, w tym do wiadomości KGP, KG SG, KG PSP i SOP.

Środki łączności: e-mail.

- b) Informuje Polskie Radio S.A., Telewizję Polską S.A. i Polską Agencję Prasową o odwołaniu zagrożenia z powietrza.

Środki łączności: e-mail, a w przypadku braku potwierdzenia – telefonicznie.

- c) W przypadku uzyskania informacji o odwołaniu zagrożenia z powietrza, wysyła Alert RCB na wcześniej zagrożony obszar objęty alertem.

Środki łączności: telefonia komórkowa.

TYMCZASOWA INSTRUKCJA ostrzegania i alarmowania ludności cywilnej o zagrożeniu uderzeniami z powietrza obowiązuje od dnia 10 sierpnia 2026r.

Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej

KOMENDANT GŁÓWNY
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
nadbr. g. Wojciech KRUCZEK

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa

DYREKTOR
Rządowego Centrum Bezpieczeństwa
Zbigniew MUSZYŃSKI